

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระองค์คูลีมาล

ท่านพระองค์คูลีมาล^๑ เป็นบุตรของพราหมณ์ผู้เป็นปุโรหิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ในพระนครสาวัตถี มารดาชื่อว่า นางมันตานีพราหมณี เมื่อท่านคลอดจากครรภ์มารดา ได้บังเกิดเหตุอัศจรรย์ คือ บรรดาเครื่องศาสตราอาวุธยุทโธปกรณ์อันมีอยู่ในเรือนนั้นก็ดี เครื่องพระแสงศาสตราวุธของพระเจ้าปเสนทิโกศลก็ดี ได้บังเกิดเป็นเปลวไฟรุ่งโรจน์โชตินาการ

ฝ่ายปุโรหิตอาจารย์ผู้เป็นบิดา เมื่อเห็นเหตุนี้จึงออกจากเรือนเลี้ยงแลดูฤกษ์บน (ฤกษ์ที่พระจันทร์เสวยประจำวันมี ๒๗ ฤกษ์) ฤกษ์นั้นก็ปรากฏในอากาศประหลาดใจยิ่งนัก ด้วยว่าบุตรนั้นจะเกิดเป็นโจร ครั้นรุ่งเช้าจึงเข้าไปสู่ที่เฝ้า กราบทูลเนื้อความนั้นให้พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงทราบ และในที่สุดได้กราบทูลให้พระองค์ประหารชีวิตเด็กเสีย

พระเจ้าปเสนทิโกศล หาทรงทำไม่ ทรงรับสั่งให้บำรุงเลี้ยงรักษาไว้ ปุโรหิตอาจารย์ก็อภิบาลบำรุงรักษากุมารนั้นไว้ และให้นามว่า "อหิงสกุมาร" แปลว่า กุมารผู้ไม่เบียดเบียน เมื่ออหิงสกุมารเจริญวัยแล้ว มารดาบิดาจึงส่งไปสู่พระนครตักกสิลา เพื่อจะให้ศึกษาเล่าเรียนวิชา และศิลปศาสตร์ เมื่ออหิงสกุมารไปถึงพระนครตักกสิลาแล้ว ก็เข้าไปหาอาจารย์ทิสปาโมกข์ ขอศึกษาศิลปวิทยา อุตสาหุสักระท้าวตรปรนนิบัติอาจารย์เป็นอันดี และมีปัญญาเล่าเรียนได้ว่องไว แม้จะเล่าเรียนศิลปศาสตร์วิชาการ ไต ๆ ก็รู้จบสิ้นทุกประการ เชี่ยวชาญยิ่งกว่าศิษย์ทั้งปวง จึงเป็นที่โปรดปรานของอาจารย์ทิสปาโมกข์

ฝ่ายศิษย์อื่น ๆ อันเป็นเพื่อนเล่าเรียนด้วยกันนั้น ก็บังเกิดความริษยา จึงปรึกษากันเพื่อหาอุบายทำลายเจ้าอหิงสกุมารเสีย เมื่อเป็นที่ตกลงกันแล้วได้ไปยุยงอาจารย์ถึงสองครั้งสามครั้ง ในที่สุดอาจารย์ก็ปลงใจเชื่อ คิดหาอุบายที่จะกำจัดอหิงสกุมาร เมื่อเห็นอุบายเป็นที่แยบคายแล้ว จึงพูดกับอหิงสกุมารว่า "ดูก่อนมาณพ เจ้าจงไปฆ่าคนแล้วตัดเอานิ้วมาให้ได้พันนิ้วแล้วจงนำมา เราจะประกอบศิลปศาสตร์อันชื่อว่า วิษณุมนต์ให้แก่เธอ"

อหิงสกุมารมีความรังเกียจ ไม่พอใจ เพราะตนเกิดในตระกูลพราหมณ์ ไม่ควรเบียดเบียนฆ่าสัตว์ เป็นการผิดประเพณีวงศ์ตระกูลมารดาบิดา แต่ด้วยอาศัยความอยากสำเร็จศิลปศาสตร์อันมีชื่อว่า วิษณุมนต์ จึงได้ฝืนใจทำ เริ่มจับอาวุธ ผูกพันให้มั่นกับตัวแล้ว ก็ลาอาจารย์เข้าสู่ราวป่า เทียวพิฆาตฆ่ามนุษย์อันเดินไปมาในสถานที่นั้น ๆ

^๑ <http://www.dhammadhamm.org/monk/monk54.php>

ครั้นฆ่าแล้ว มิได้กำหนดนับเป็นจำนวนไว้ ก็บังเกิดลบเลือนสงสัย ตั้งแต่นั้นมาเมื่อฆ่าคนตายแล้วก็ตัดเอา นิ้วร้อยเป็นพวงไว้ดูพวงมาลานั้นได้ ๙๙ นิ้ว เพราะเหตุนี้จึงมีนามปรากฏว่า "องคุลิมาลโจร" แปลว่า โจรผู้มี นิ้วมือเป็นพวงมาลา

ข่าวคราวเรื่องนี้ก็ระบือกระฉ่อนไปตามนิคมชนบทต่าง ๆ มหาชนมีความสะดุ้งตกใจกลัวจึงพร้อมกันไปเฝ้า พระเจ้าปเสนทิโกศล เพื่อกราบทูลให้พระองค์กำจัดเสีย เมื่อพระองค์ทรงทราบแล้วจึงสั่งให้ตระเตรียมกำลังพล เพื่อจะไปจับองคุลิมาลโจรฆ่าเสีย บุโรหิตาจารย์ผู้เป็นบิดาทราบว่า อันตรายจะมีแก่บุตร จึงปรึกษากับนาง พราหมณี ให้นางพราหมณีรีบออกไปก่อนเพื่อบอกเหตุนี้ให้บุตรทราบ

ในกาลครั้งนั้น สมเด็จพระบรมศาสดา ทรงเห็นอุปนิสัยแห่งพระอรหันต์ผลขององคุลิมาลโจรว่า ถ้าพระองค์ไม่ทรงเป็นพระภิกษุ ก็จะกระทำมาตุฆาต (ฆ่ามารดา) เสีย จักเป็นเหตุเสื่อมจากมรรคผล จึงรีบเสด็จ ไปแต่เช้าตรู่ เมื่อพบเช้าแล้ว องคุลิมาลโจรก็ตรงเข้าไล่ทันที่ หมายจะพิฆาตฆ่าเอานิ้วพระหัตถ์ แม้ไล่เท่าไรก็ไม่ทัน จนเกิดกายเหนื่อยเมื่อยล้าจึงร้องตะโกนให้พระบรมศาสดาหยุด พระองค์จึงตรัสบอกว่าพระองค์ได้หยุดแล้ว แต่ เขาก็ยังไล่ตามไม่ทันจึงหาว่าพระองค์ตรัสสมุสาวาท พระองค์ก็ตรัสบอกว่าเราหยุดจากการทำอกุศล อันให้ผลเป็น ทุกข์มานานแล้ว ส่วนท่านยังไม่หยุด พระสุรเสียงนั้นทำให้องคุลิมาลโจรรู้สึกสำนึก โทษของตน จึงเปลื้องเครื่อง ศัสตราวุธ และมาลัยนิ้วมือออกจากกายทิ้งไว้ในชอกภูเขา แล้วเข้าไปเฝ้าทูลขอบรรพชาอุปสมบท พระองค์ก็ทรง อนุญาตให้อุปสมบท ด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทา แล้วทรงนำเข้าไปในพระเชตะวันมหาวิหาร

ครั้นเวลารุ่งเช้า พระองคุลิมาลเข้าไปบิณฑบาตในพระนครสาวัตถิ ชาวพระนครได้เห็นท่านเกิดความตกใจ กลัว พากันวิ่งหนีเป็นอลหม่าน โดยวิ่งเข้าไปในกำแพงพระราชวังปิดประตูพระนครเสีย และพูดจากันต่าง ๆ นานา บางคนพูดว่า ท่านพระองคุลิมาลปลอมเป็นสมณะเพื่อหลบหนีราชภัย บางคนพูดว่า เพื่อหวังจะประทุษร้ายคน ภายในพระนคร ท่านเที่ยวบิณฑบาตไปถึงไหน ก็มีเสียงโจษจันแข็งแรงแปถึงนั้น ไม่มีใครถวายบิณฑบาตเลยแม้แต่ เพียงทัพพีเดียว ภิกษุรูปใดไปกับท่านภิกษุรูปนั้นก็พลอยอดไปด้วย แต่ก็เป็นโชคของท่านอย่างหนึ่ง ที่ท่านทำ น้ำมนต์ให้หญิงมีครรภ์คลอดง่ายที่สุด คือ ครั้งหนึ่ง ท่านทำน้ำมนต์ให้หญิงมีครรภ์คนหนึ่ง หญิงคนนั้นก็คลอดลูก ง่ายเหมือนเทน้ำออกจากกระโอ

ตั้งแต่นั้นมาก็มีคนนิมนต์ถือท่านจนกระทั่งว่า แทนที่ท่านนั่งนั้นคนเอาน้ำไปรดแล้วใช้เป็นน้ำมนต์ ก็ให้ผล สมความประสงค์เช่นเดียวกันคาคาที่ท่านทำน้ำมนต์นั้น ได้แก่ คาคาว่า ยโตหิ ภคินี อริยาย ชาติยา ชาโต นาภิ ขานามิ สยจิจจ ปาณิ ชีวิตา โวโรเปตา เตน สจเจน โสตถิ เต โทตุ โสตถิ คพภสส. ท่านพระองคุลิมาลนั้น เป็นผู้ไม่ประมาท ตั้งใจเจริญสมณธรรม แต่จิตฟุ้งซ่านไม่เป็นสมาธิได้ เพราะคนที่ท่านฆ่าประดุจตั้งว่ามาปรากฏอยู่ ตรงหน้า พระบรมศาสดาทรงทราบจึงเสด็จมาแนะนำสั่งสอนไม่ให้ระลึกถึงสิ่งที่ล่วงมาแล้ว และสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ให้ พิจารณาธรรมที่บังเกิดขึ้นเฉพาะหน้าอย่างเดียว ท่านประพฤติตามไม่ช้าก็สำเร็จอรหันต์ผล เป็นพระอริยสาวกนับ เข้าในจำนวนอสีติมหาสาวกองค์หนึ่ง เมื่อท่านดำรงอายุสังขารอยู่โดยสมควรแล้ว ก็ดับขันธปรินิพพาน.

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ